УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

CORNER PRITCHARD AVE & McGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. —— Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

РІК III. Ч. 55. СУБОТА, 9. ЛИПНЯ 1921. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, JULY 9th, 1921. No. 55. VOL. III.

The Provincial Library City

Новинки.

ВЕЛИКА ТОРГОВЛЯ РОСІЇ З ЕВРОПОЮ.

Совітська Росія закупила дотепер в Европі за 90 міліонів долярів товарів.

ЛОНДОН, 7. липня. — Як подає тутешна російська торговельна делеґація, Совітська Росія закупила дотепер за $90,000.000 вартости товарів в Европі і за $10,000.000 вартости зі Злучених Держав. Минувшого місяця відправлено з Анґлії до Петрограду 15 кораблів, наладованих ріжними товарами.

Совітські закупна переводять ся через Всеросійський Кооперативний Союз. Европейські торговці, серед теперішного бизнесового застою, витають сей готовий ринок і облягають бюро Союза.

Леонід Красін, совітський емісар в Лондоні, дав слідуючі цифри відносно совітських закуплень в західній Европі і Америці:

Німеччина	$60,000.000
Анґлія	20,000.000
Швеція	10,000.000
Злучені Держави ..	10,000.000
Разом	$100,000.000

— Як буде Совітська Росія платити за сі товари? — запитано в бюрі Союза.

— Ми відложили означену суму російського золотого запасу на заграничні закупна, — була відповідь. — Російські копальні золота доставлять на те місце нове золото.

Хочуть заключити торговельний договір з Швецією.

ШТОКГОЛЬМ, 6. липня. — Предсідатель російської торговельної делеґації в Швеції М. Керженьцев в імени свого правительства запросив Швецію на переговори в справі заключеня торговельного договору, подібного до того, який заключено недавно між Совітською Росією і Німеччиною.

Турки заняли Ісмід.

ЛОНДОН, 5. липня. — Нинішна депеша з Константинополя доносить, що турецькі націоналісти заняли майже цілий півостров Ісмід а деякі з них увійшли вже навіть на невтральну полосу.

(З Ісміду до Константинополя всего 56 миль.)

Бономі сформував італійський кабінет.

РИМ, 4. липня. — Сіньор Бономі, якому поручено сформувати новий італійський кабінет на місце уступившого кабінету Джіолітого, утворив нове міністерство, в котрім він є премієром і міністром заграничних справ. Кабінет зложений є з центристів. Бономі виключив з него крайних правих і лівих, націоналістів і соціялістів.

Американському послови в Китаю не позволено на вїзд до Росії.

ПЕКІН, 3. липня. — Чарлс Крейн, бувший американський посол в Китаю, не зміг виконати свого пляну — переїхати через Совітську Росію, при нобороті з Китаю до Америки, бо совітське правительство не позволило йому на вїзд до Росії.

ЗАВОРУШЕНЯ НА ГОРІШНІМ ШЛЕСКУ.

В протифранцуській демонстрації убито французького офіцира.

ПАРИЖ, 5. липня. — До міністерства заграничних справ донесено, що підчас ворожої демонстрації німецького населеня в Байтені на Горішнім Шлеску зістав убитий майор французької армії Монталіє.

БЕРЛІН, 5. липня. — "Альґемайне Цайтунґ" подає нині, що підчас маніфестації в Байтені на Горішнім Шлеску Французи заатакували тамошних жителів, коли вони почали співати патріотичні пісні. Дано кілька вистрілів і зістав убитий майор та ранено кількох Французів. Французи почали стріляти і убили кілька женщин і дітий.

Стан облоги на Горішнім Шлеску.

ПАРИЖ, 6. липня. — Міжаліянтська комісія на Горішнім Шлеску проголосила два важні міста Ґрос Штреліц і Розенберґ в стані облоги. Можливо, що се вчинено в наслідок поважних безпорядків, які вибухли послідними днями в ріжних містах шлеської плебісцитової полоси.

З КОНҐРЕСУ КОМІНТЕРНА.

Україна має 30 голосів на зїзді III. Інтернаціоналу.

РИҐА, 30. червня. — Тут доносять з Москви, що Карл Радек сповістив зїзд Третого Інтернаціоналу, що скількість голосів в тій орґанізації буде означена на основі важности дотичного краю і з огляду на розвиток робітничого руху там-же.

Радек заявив, що голоси розділено в слідуючий спосіб: Росія, Франція, Італія, Німеччина і Чехословаччина по 40 голосів, а Велика Британія, Злучені Держави, Польща і Україна по 30 голосів в Третім Інтернаціоналі.

15 міліонів робітників під прапором Комінтерна.

ЛОНДОН, 29. червня. — З приватних жерел доносять, що після звітів делеґатів на зїзді Третого Інтернаціоналу в Москві, під прапором тої орґанізації обєднало ся доси пятнайцять міліонів робітників.

Югославські комуністи в Москві.

З Москви доносять, що 7. червня прибули там комуністичні делеґати взяти участь в конґресі III. Інтернаціоналу. Делеґація складаєть ся з 20 членів під проводом д-ра Сіми Марковича. Між ними є 5 послів, 7 робітників і 8 селян.

Анґлійська Партія Праці в обороні Дебса і Мунія.

ЛОНДОН, 28. червня. — На конвенції анґлійської Партії Праці, яка скінчила ся минувшого тижня в Брайтон, ухвалено вислати резолюцію до американського президента Гардінґа в справі освободженя з вязниці Дебса і Мунія в Злуч. Державах.

Вислано також привітні телеґрами до Дебса і Мунія.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Нові губернії.

По відомостям камянецьких ґазет, радянська влада утворила нові губернії: Кременчуцьку, Олександровську і Донецьку. Херсонська ґубернія з мая місяця поділена на дві: Одеську і Миколаївську. Таким чином, Україна складаєть ся з 12 ґуберній: Харківської, Полтавської, Подільської, Волинської, Кременчуцької, Київської, Чернигівської, Катеринославської, Олександрівської, Донецької, Одеської і Миколаївської. (Українпрес.)

Школа журналістів в Одесї.

В Одесї під кінець мая в при яві представників Ґубвиконкому і преси відбув ся випуск червоних журналістів першої на Україні школи ґазетних робітників. Школу сю зорґанізувала "Юкукроста". Курс тревав 3 місяці. В школу приймало ся тільки робітників по рекомендації профсоюзів і завкомів партії. Сих журналістів вислано по повітах.

ЗАСУД НА УКРАЇНСЬКИХ ЕСЕРІВ В ХАРКОВІ.

Надзвичайний трибунал в Харкові виніс такий засуд: 1) Члена центрального комітету української партії есерів, б. редактора центрального орґану партії, б. премієра уряду Центр. Ради — Всеволода Голубовича, члена Ц. К. української партії есерів, б. предсідника центрального повстанчого комітету — Назара Петренка, члена Ц. К. української партії есерів Івана Лизанівського, члена української партії есерів Юрка Ярослава, які брали на себе ініціятиву при кінці 1917, 1918 і 1919 рр. веденя оружної боротьби проти робітників і селян України і Росії при активній помочі західноевропейського капіталу, закликуючи для знищеня робітничо-селянської влади України найперше війська німецького кайзера, а пізнійше так звану антанту, які взяли ся в 1919 р. за бандитсько-повстанський рух в запілю Радянської України і не заперестали його в 1920 році. 2) Бувшого мін. військових справ У. Н. Р. громадянина Григорія Сиротенка, який як член партії українських есерів вів активну боротьбу оружними силами проти робітників і селян. 3) Гром. Скуґаря Скварського, б. члена української партії есерів, який виповняв доручення Ц. К. партії і літом 1919 р. кілька разів переходив червоний фронт та піддержував звязок з аґентами, що вели орґанізацію повстанчого руху на задах радянської влади. 4) Був. премієра У. Н. Р. — Сергія Остапенка, який проводив політику орієнтації на антанту і вів з нею переговори, Трибунал рішив: 1) гром. Всев. Голубовича, Назара Петренка, Івана Лизанівського, Івана Часника, Юрія Ярослава замкнути в концентраційний табор на 10 літ; гром. Скуґаря Скварського і Сергія Остапенка — на 5 літ. Надзвичайний Трибунал до засуджених Голубовича, Петренка, Лизанівського, Часника, Ярослава і Сиротенка рішив приноровити амнестію, проголошену 5-тим Всеукр. Зїздом Рад і замінити засудженим Голубовичови, Петренкови, Лизанівському, Часникови і Ярославови присуджену кару на 5 літ замкненя в концентраційний табор, засудженого Сиротенка увільнити від відбуваня кари. Приймаючи під увагу рішуче осудженє з боку Остапенка політики есерів і всїх проявів бандитизму і приймаючи під увагу цінність гром. Остапенка як научної сили, Трибунал рішив заміняти висше згадану кару на 5 літ примусових робіт без відбираня свободи по його спеціяльности. До засудженого Єкуґар-Скварського амнестії 5 Всеукр. Зїзду не приноровлювано. Засуд докінчений.

(Бердичівські "Вісти".)

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Конґрес Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів.

МОСКВА, 27. червня ("Роста"). — Конґрес Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів розпічнеть ся зараз після скінченя нарад конґресу Комуністичного Інтернаціоналу.

Інтернаціонал Червоних Профсоюзів має 16,900.000 членів.

МОСКВА, 26. червня ("Роста"). — Центральне Бюро Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів в Москві повідомляє, що до Інтернаціоналу приступило вже 16,900.000 членів заграничних професійних союзів.

Всеросійський Совіт Профсоюзів скликує на 28. червня конференцію в цїли обговореня подробиць в звязи з маючим ся відбути Конґресом Інтернаціоналу Червоних Профсоюзів.

Росія хоче вислати делеґацію на конґрес Французької Федерації Праці.

МОСКВА, 27. червня ("Роста"). — Всеросійський Совіт Профсоюзів віднїс ся до Французької Федерації Праці, щоби вона виєднала у французького правительства дозвіл на допущенє російської делеґації на конґрес Федерації, який відбудеть ся в Лісль.

Відозва П. П. С. проти польських комуністів.

Центр. Ком. П. П. С. видав відозву, звернену проти польських комуністів. У відозві говорить ся, що польські комуністи роблять роботу з наказу III. Інтернаціоналу, а головну ролю відограють Юрій Сохацкі, посол Ланьцуцкі і Чеслав Колянкевич з Познаня. Як відомо, всї три виступили з П. П. С.

Тайна комуністична орґанізація на Чехословаччині.

"Narodni Listy" подають, що в Празї, Хебі, Ліберці, Теплицях, Усті над Лабою, Берні, Простієві, Гоцовині, Бреславі, Братиславі і Кошицях викрито тайні боєві комуністичні орґанізації.

Арештованя комуністів в Кракові.

Краківські часописи приносять поліційне звідомленє, з якого виходить, що краківська поліція арештувала цілий ряд осіб підозрілих в комунізмі. І так арештовано: Софію Судольф з Варшави, Яніну Ґрухальську, Ляврy Вахсман і її сина Бенямина, Сахса Фекельгавза, Пікорского reete Антона Поднесеньского, який щойно опустив Павяк. Краківські комуністи мали становити варшавську філію. Звідомленє подає, що при ревізії знайдено богато комуністичних відозв і брошур, револьвери, набої і якісь підозрілі хемікали. Слїдство поширюєть ся на дальші круги.

Совітсько-німецька корабельна лінія.

ГАМБУРҐ, 27. червня. — Так звана "Німецько-Російська Транспортова Компанія", в якій бере участь також і совітське правительство, вже почала функціонувати. Німецькі підприємці сильно зацікавили ся тою спілкою і мають намір використати її для оживленого товарообміну зі Совітською Росією.

Голова Банку Варбурґа, одної з найбільших німецьких банкових інституцій, заявив представникам преси, що Німеччина признає Росію такою, якою вона є, і не має наміру мішати ся в її внутрішні справи. Він казав також, що насильне поваленє Совітів викликало би неімовірний хаос в Росії.

Инший представник того банкового тросту заявив:

"Ми підемо до Росії і не будемо слухати рад европейських дипльоматів, які хочуть перетворити Европу в "темну Африку".

Поїздка сенатора Френса до Росії обмежена.

РИҐА, 29. червня. — Тут прибув сьогодня американський сенатор Джозеф Френс з Мериленд, який їде до Совітської Росії, щоби там розглянути ся в можливостях торговельних зносин між Злученими Державами і Росією. Сенатор виїде до Москви правдоподібно завтра. Кажуть, що він має дозвіл оставати в Росії до 23-го липня.

Перепустка, яку дістав сенатор Френс є піддана ріжним обмеженям. Він неможе брати з собою власного переводчика і йому не буде вільно говорити нічого в справі увязнених в Росії Американців. Його поїздка мусить обмежувати ся виключно на справи торговельних зносин. Совітські власти відказали ся також видати перепустку для сенаторового секретара Ватсона.

Довжники Америки.

ВАШІНҐТОН, 23. червня. — Зі звіту, який предложив президентови секретар скарбу Меллон, виявляєть ся, що Злучені Держави мають під сю пору слідуючих довжників:

Держава	Довжна сума
Вел. Британія	$4,166,318.358
Франція	3,350,726,938
Італія	1,648,034.050
Бельґія	375,280.147
Росія	192,601,247
Польща	135,661,660
Чехословаччина .	91,179,528
Сербія	51,153,160
Румунія	36,128.494
Австрія	24,055.708
Греція	15,000.000
Естонія	13,999.145
Вірменія	11,959.917
Куба	9,025.500
Фінляндія	8,281.926
Латвія	5,132.287
Литва	4,981.628
Угорщина	1,685.835
Ліберія	26.000
Разом	$10,141,267.585

Після постанов Версальського договору Німеччина має видати Італії протягом років 1923-1928 8,500,000 тон вугля.

Із Тарнова до Карльсбаду.

"Вперед" з 14. червня повідомляє:

З Карльсбаду доносять нам, що тарнівський центр задумує примістити частину своїх членів в Карльсбаді і в тій цїли винаймлено вже на цілий літний сезон 40 кімнат в одному з готелів.

АМЕРИКАНСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ДОМАГАЮТЬ СЯ ВИЗНАНЯ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

ДЕТРОЙТ, 29. червня. — На нинішнім засіданю конвенції Соціялістичної Партії принято одноголосно резолюцію в справі Совітської Росії. Ся резолюція звучить:

"Соціялістична Партія Злучених Держав, зібрана на річній конвенції, шле привіт совітському правительству Росії з нагоди його побіди над реакційними повстанями, заговорами і саботажем дома в злуці з інвазією, бльокадою і економічним бойкотом капіталістичними правительствами других держав.

Співучасть Злучених Держав в нападах на Совітську Росію підчас адміністрації Вилсона і її частинне продовжуванє бойкоту підчас адміністрації Гардінґа становлять чорну пляму в історії краю.

В інтересі свободи Росії, в інтересі оживленя індустрії і праці для робітників в Злучених Державах, в інтересі мира поміж державами і поступу серед працюючих кляс у цілім світі домагаємо ся, щоби правительство у Вашінґтоні визнало правительство, яке російський народ має вже через чотири роки, привернуло свободу торговлї і комунікації між обома державами, та взиваємо всї поступові орґанізації лучити ся з нами в сім домаганю і здвоїти свої зусиля до його сповненя.

Пятнуємо кампанію брехнї і злоби, ведену проти Совітської Росії в пресі і иншими способами тими самими елементами, які оклеветують рівночасно і тутешний робітничий рух.

Коли совітське правительство, маючи до діла з інвазією і домашною війною, инколи ужило строгих заряджень, то злобна критика проти сего виходила від тих, що в Злучених Державах, в яких не панують того рода відносини, щоби їх можна оправдати, підмовляли товпу до нападів на речників робітничих орґанізацій, сотки мущин і женщин запроторили у вязницю за висловленє своїх гадок, і які навіть змагають до ще більшого ограниченя права свободи слова, преси і орґанізації.

Коли в Совітській Росії після 7 років війни з чужими і домашними ворогами і після 3 років бойкоту і бльокади економічне житє не є ще вповні зорґанізоване а продукція недостаточна в порівнаню до потреб народа, злобна критика такого стану походить від осіб, які є оборонцями такої системи, яка в Злуч. Державах в часї мира ограничує продукцію і спричиняє те, що одна четвертина всїх працюючих примусово сидить без праці.

За сї злидні, які нині панують в Совітській Росії, спадає вина в цілости або в дуже великій части на пануючих в Злучених Державах і инших капіталістичних державах, які все робили і тепер роблять зусиля заморити голодом і здавити першу в світі Соціялістичну Републику. Вороги Совітської Росії є завсїгди і всюди ворогами соціялізму і працюючої кляси.

Через свою геройську боротьбу проти пановання і визиску пануючої кляси російський нарід додав велику заохоту і необчислиму поміч рухови працюючої кляси у всїх краях. Пораженє Совітської Росії означало би нещастє для нас. Її побіда буде рівночасно нашою побідою".

Гейвуд поверне до Америки?

ШІКАҐО, 29. червня. — Федеральний окружний прокуратор Клайн оповістив сьогодня, що одержано радіоґраму від Виліяма Гейвуда з повідомленем, що він виїде з Москви 12. липня і видасть себе федеральним властям як лиш дістанеть ся до Америки.

Гейвуд мав почати минувшого місяця відсиджувати кару за нарушенє закону проти бунтарства, але ще передтим виїхав потайки до Росії,

Бандити вкрали відому американську соціялістку.

ТВИН ФОЛС, Айдаго, 2. липня. — Кейті Річардс О'Гейр, відому соціялістку-письменницю і лекторку, викрала банда невідомих людий. Де вона находить ся — не відомо. Її викрадено якраз день перед тим, коли вона мала відчитати свою лекцію в Твин Фолс.

Кейті О'Гейр була арештована федеральними властями за нарушенє закона про шпіонажу, але пересидівши в тюрмі 14 місяців, зістала помилувана президентом Вилсоном.

Замах на житє Пілсудського.

ВАРШАВА, 29. червня. — Недалеко палати, в якій мешкає Пілсудський, якийсь чоловік хотів виконати замах на житє Пілсудського. Віддані вистріли не ранили Пілсудського. Сторожа, яка вартує палати, увязнила заговірника. Підчас його розоруженя один зі сторожі зістав тяжко ранений.

ПОЇДЕМО ВСЇ ГЕТЬ ЗА МІСТО!

В НЕДІЛЮ, 10-го ЛИПНЯ, С. Р.

до всім відомого

ЛІСТЕР ПАРКУ

НА

ПІКНІК

ДІТОЧОЇ ШКОЛИ У. Р. Д.

Програма дуже цікава. Забавлять ся на свіжім воздусї так діти як і дорослі. — В буфеті, як звичайно, буде що випити і зїсти.

На пікніку будуть зняті три фотоґрафії: 1. Самих учениць і учеників Діточої Школи У.Р.Д.; 2. Учениць і учеників Діточої Школи У.Р.Д. з їхніми родичами; 3. Всїх учасників пікніку.

ІДЬТЕ-Ж ВСІ З НАМИ!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
часопись для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стоваришене "Українських Робітничих Вістий"
Передплата на рік ..... $4.00.
Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщених в газеті рукописий не звертаєть ся, хіба що дописуватель виразно зазначить, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непоміщеня та залучить почтову марку на її пересилку.

ПЕРЕД III. СВІТОВИМ ЗЇЗДОМ КОМІНТЕРНА.

(Статя надіслана з Европи.)

Третий світовий Зїзд Комінтерна буде більше як кождий попередний міжнародний зїзд робітничий зїздом мас і то мимо всяких трудностий. Понад тисяч вибраних делеґатів заступатиме безчисленні пролетарські ґрупи зі всіх частин світа. Комінтерн представить ся на третім світовім зїзді як дійсний провідник широких пролетарських мас. Вже сам перегляд партій, обєднаних в Третім Інтернаціоналі, котрі беруть участь в зїзді тогож, як рівнож і союзів зясовує масовий характер міжнародного комуністичного руху та кольосальне значінє комуністичної думки.

Матірю Комінтерна являєсь Р.К.П., яка вийшла як побідителька в тяжкій, героїчній боротьбі. Вона, що обіймає три четвертих дисціплінованих активних членів зуміла проводити міліоновим орґанізаціям профсоюзів і незорґанізованим народним масам так величезного краю. Як провідник першої пролетарської держави на світі, вона на довгий час матиме головний вплив на комуністичний рух та на ухвали світового зїзду і то не лише під політичним і економічним, але і під військовим і моральним зглядом.

Комінтерн, вже по двох роках свого істнованя, не є вже більш руською справою. В останних двох роках повстали в найважнійших капіталістичних державах великі, скріплені і самостійні комуністичні партії. Вони дуже важні для розвою світової революції і вони матимуть великий вплив на ухвали III-го світового зїзду. Се очевидно відповідає міжнародному характерови комунізму.

Вже при голосованю виявить ся більший вплив тих партій, що відграватимуть в процесі революції рішаючу ролю. Чотири моменти впливали на внесенє Екзекутиви в справі відношеня голосів: Значінє краю, чисельна сила самої партії, її вплив в власнім краю і революційний тактичний досвід. По розважаню сих мотивів Екзекутива предложить зїздови побіч Р.К.П. признати по 10 голосів К.П.Н., К.П.Ф., К.П.І., К.П.А., К.П.Ам., К.П.П. включно з К.П.С.Г., К.П.Ч. і К.П.Б.

Крім О.К.П.Н., яка обіймає признаних Німеччині 10 голосів возьме і Р.К.П.Н., як симпатизуюча орґанізація, участь в нарадах. В делеґації будуть і заступники жінок і комуністичної молодіжи. Не вирішено еще, чи юнії (синдикалістичні орґанізації) і инші профсоюзи возьмуть участь в зїзді.

З Франції їдуть делеґати К.П.Ф., що числить 130.000 членів. Її прислуговують признані 10 голосів. Революційна меншість профсоюзів запрошена. Хоть ті стоять під впливом анархістичних і синдикалістичних тенденцій, то їх мабуть комунізм так заінтересує, що комуністичні члени сеї делеґації профсоюзів будуть притягнені до голосованя в французькій секції. Се мало-б додатний вплив для ухвал зїзду в самій Франції. З Італії побіч К.П.І. управнені до участи в нарадах зїзду Unione Sindicale (Borghi), союз зелїзничників і союз моряків, що відлучились під опозиційним проводом від профсоюзів. Мабуть вони увійдуть в стислійші зносини між собою. Соціялістична Партія (Тураті—Сераті) має лише дорадчий голос. Коли-б її ліве крило заявилось не лише за визнаванем але і за переведенем ухвал світового зїзду, то заініціюєсь злите сих свідомо революційних частин з К.П.І. Обєднані профсоюзи Італії — Confederacione Generale de Lavore — беруть лише через кількох членів в характері гостий участь і то в цілях інформаційних. Се матиме значінє для їх остаточного приступленя до червоного Міжпрофсоюза.

Анґлію заступить О. К. П. Ан., яка утворилась з старої British Socialist Party, з ґрупи Pankhurst, з шкоцьких комуністів і з лівого крила независимої робітничої партії, що недавно тому вийшло з партії. Під впливом Комінтерна повстала отже скріплена партія, котра з масами сильно звязана і свій зростаючий вплив виявила в руху "Руки проч від Росії", в руху за фабрично-заводськими комітетами і в великій боротьбі гірників. Ірляндію заступлять її нелеґальні комуністичні ґрупи.

В Америці еще не вияснились комуністичні партійні відносини. Під гнетом найбезглядніщої і найсильнійшої капіталістичної державної влади комуністичні змаганя були лише нелеґально можливі. Се довело до нещасних ґрупіровок. Екзекутива уживає всіх заходів, тепер, коли поволи скристалізувались дві споріднені комуністичні партії, злучити ті обі партії а відтак довести по належитім виясненю і другі комуністичні ґрупи до злитя з О.К.П.А. На зїзді комуністи Америки користатимуть з свого права голосованя лише як обєднана партія. І тут подібно як в Франції і Італії звернено увагу на збільшенє ділання на маси так самої партії як і Інтернаціоналу та запрошено в тій цїли активно-революційну і діяльну ґрупу Industrial Workers of the World. Для світової революції було-б великою користию, коли-б світовому зїздови удалось I.W.W. підчиняти комуністичному впливови та довести її до найстислійшої злуки з повстаючою О.К.П.А.

Зовсім инакше представляєсь справа з доволї сильною Комуністичною Партією Болгарії. Болгарська партія перевела процес своєї кристалізації еще в 1903 р. і то дуже основно. З малої, теоретично свідомої і орґанізаційно строго дисціплінованої ґрупи вона стала міродайною робітничою партією Болгарії. Лише безнадійна зависимість краю від своїх сусідів мішає партії розпочати рішаючий наступ. Всякий революційний переворот в важнім краю, чи то в Анґлії, чи в Ґерманії, спричинив би для болгарських комуністів радісну нагоду, перевести комуністичну революцію в Болгарії і на Балканах.

Не менше значінє має дуже широкий комуністичний рух на Чехословаччині. Чехословацька держава не містить в собі тих перешкод, як залежна Болгарія. Навпаки, вона могла-б оказатись провідним краєм на шляху до світової революції. Однак комуністичний рух на Чехословаччині не має еще строгої теоретичної ясности, ні тактичного вишколеня, ні активного, однолитого проводу, ні дисціплінованої однолитости. На конгресі будуть еще три самостійні партії: німецькі комуністи, чеські комуністи і словацька соціялістична партія. І тут мабуть зїзд, через обєднанє тих ґруп, збільшить енерґічно революційні можливости.

В Польщі і злученій з нею Східній Галичині партійний рух, задля практики царських метод живе в підполю. А все-ж таки він при помочи численних орґанізацій та професійної діяльности має великі впливи на робітничі маси а в Східній Галичині зокрема на сільську бідноту. В останнім році націоналізм ослаб а зріс комуністичний рух. Сей сусід на заході Радянських держав, якому антанта призначила ролю заборола, барієри проти большевизму, скоро дозріває до революційного перевороту. З К.П.П. стисло злучений еврейський "Бунд". З тактичних причин стоїть з нею в стислих зносинах К.П.С.Г., якої круг діланя знаходить ся в краю, що злучений з Польщею і тому то теж акція пролетаріяту цілої Польщі і Східної Галичини мусить бути однолита. Сему як раз служить паралелізм К.П.С.Г. до К.П.П.

За головними краями пролетарсько-революційних боротьб, які ми вже представили, йде ґрупа менших країв, що з ними злучені, які одержать на внесенє Екзекутиви по 7 голосів. На сю постанову вплинули ті самі, нами висше наведені мотиви.

На чолї сеї ґрупи стоїть К.П.У., яка в еще тяжших і страшнійших боях як Р.К.П. позискала для комунізму еще більше оспорену і більше знищену країну. В стислій злуці з руськими большевиками К.П.У. набула від Р.К.П. всї користи прінціпіяльної ясности, тактичної рухливости і міцної дисціплїни.

І в Фінляндії страшні боротьби соціялістичної революції і наступаючої по ній контрреволюції створили, опираючись на руських комуністах, ясну, дисціплїновану і витревалу комуністичну партію, яка задля царських метод засуджена вправді на нелеґальне істнованє, здобуває щораз збільшаючий ся вплив на маси фінляндського пролетаріяту. Під її впливом, найсильнійша пролетарська партія Фінляндії, фінляндська соціялістична робітнича партія на своїм послїднім зїздї ухвалила вступити в члени III. Інтернаціоналу. Лише задля того, що зараз по тій ухвалї заарештовано цїлу управу соціялістичної робітничої партії, яка змушена до отвертої і леґальної діяльности, не можна було доси здійснити ухвали про вступленє до III. Інтернаціоналу. Однак становище фінляндського пролетаріяту доволї ясне.

Шведська комуністична партія, як одна з перших відокремилась підчас імперіялістичної війни від соціял-угодовців і в тягу послїдних трох лїт перейшла процес кристалїзації та стала чисто комуністичною партією.

В Норвеґії робітнича партія серед кориснїйших умовин перевела боротьбу проти реформістів в власних рядах. Ліве крило здобуло провід в партії, очистило її від опортуністів, і створило комуністичну партію, яка захопила управу профсоюзів і робітничі маси в свої руки.

Австрію зачислено в ту ґрупу задля центрального і історичного значіня сего краю.

Комуністична партія Угорщини має основні тактично-революційні досвіди по так героїчних боях. Мимо білого терору та еміґрації великих, визначних ґруп комуністи Угорщини здобувають провід над робітниками.

Мимо гнету витворилась з соціялістичної партії в Сербії велика комуністична партія в Югославії, яка і в парляменті має значний вплив. Вона разом з комуністичною партією Болгарії відграватиме велику ролю в революціонізованю Балкану.

В Еспанії, де і ранше активно-революційні аванґарди своїми енерґічними боротьбами викликали на себе увагу клясово свідомого пролетаріяту дискусії про прінціпи Комінтерну довели нарешті до обєднаня сильних комуністичних течій в комуністичну партію. Побіч сеї молодої партії запрошено на зїзд і Conferacion del Trabajochores, найсильнійший еспанський профсоюз, що брав участь в торічнім зїздї. Його члени мабуть збільшать число членів комуністичної партії і зміцнять революційну базу сего краю.

З тих самих, раз вже згаданих мотивів, Екзекутива предкладає меншим краям признати на зїздї 4 голоси.

В Голяндії, де робітництво ґуртуєсь здебільша в комуністичній партії, котра істнує вже 10 років і вже мала досить часу скріпитись, бажана була-б еще ширша злука мас з партією, через притягненє опозиційних професійних ґруп, обєднаних в Н.А.С. Вона мала-б велике значінє для активної діяльности. Н.А.С. була-б як гість пожадана, тим більше, що вона возьме участь на зїздї червоних профсоюзів. Недавно тому увійшов в комуністичну партію Голяндії малий союз християнських комуністів.

І в Данії змаганя молодої комуністичної партії до стислої злуки з опозиційними професійними ґрупами доведуть до збільшеня активности партії. Однак тут мусить ся мати на увазї ясне спрецизоване ролї профсоюзів і партії самої.

В Швайцарії ліве крило соціяльної демократії зілялось з комуністичною партією та збільшило тим самим значінє партії. В профсоюзах переважають радикальні течії і тому робітництво в центрах промисловости знаходить ся під комуністичним проводом. Їхнім орґаном є робітничі юнії, спеціяльні швайцарські орґанізації, які представляють спеціяльне орґанізаційне обєднанє професійних картелїв і місцевих партійних мужів довіря.

Бельгія належить до сеї ґрупи лише задля спеціяльного значіня спричиненого положенєм сего краю і його економічним житєм. Мала, щойно заснована комуністична партія стоїть еще перед тяжкою боротьбою проти впливової, однолитої та з профсоюзами і з кооперативами злученої соціяльної демократії.

В Великій Греції партія основана в минувшім році щойно консолїдуєсь. Загальний Союз професійних спілок, що числить около 40.000 членів має великі симпатії для Комінтерна. Він стоїть і в орґанізаційних зносинах з Комінтерном, які еще мусять бути відмежовані і виясненї.

В Румунії соціялістична партія приступила до III. Інтернаціоналу. Вона, що має великі впливи на профсоюзи, подібно як і грецька, опираючись на екзекутиві комуністичної балканської федерації, котра має свій осїдок в Болгарії, є новим чинником балканської революції.

В Латвії працює в підполю стара партія, еще з руських часів, переслїдувана царськими методами боротьби. Опираючись на Р.К.П., вичікує вона тої хвилї, коли розпічнесь рішаючий бій.

Комуністична Партія Естонії опиралась доси головно на профсоюзах в Ревалю. В послїдних часах і независимі соціяльні демократи, котрі розпоряджають більшими впливами в краю, приступили до III. Інтернаціоналу.

Відтак комуністичні партії Кавказу а саме Грузії, Азербайджану і Вірменії, комуністична партія Персії і комуністична партія Далекого Сходу належать до сеї ґрупи.

З Арґентини прибуде крім доволї еще слабої комуністичної партії і комуністична робітнича федерація. Ся послїдна се найсильнійша робітнича орґанізація південної Америки. Вона покинула свої чисто синдикалїстичні тенденції і перейшла до комунізму, та визнала диктатуру пролетаріяту і радянську систему, як конечну фазу боротьби для пролетарського визволеня. І в старій соціялїстичній партії ліве крило аґітує за приступленєм до Комінтерна.

Робітничі орґанізації вирішать революційний розвій Полудневої Америки разом з орґанізаціями Уруґваю.

Два голоси матимуть на зїздї:

Уруґвай, де федерація праці і соціялїстична партія приступили до Комінтерна.

Чіле, якого соціялїстична партія теж приступила до Комінтерна. Вона має найбільший вплив на робітництво в краю.

Мексико, де розвиваєсь сильна комуністична партія.

Центральна Америка, з своїми комуністичними ґрупами.

Куба, через комуністичні ґрупи, що мають зносини з К.П.А.

Канада, з своїми комуністичними ґрупами.

Люксембурґ, молода комуністична партія, що має великий вплив на профсоюзи.

Портуґалія, комуністичні ґрупи, яких задля своєї нелеґальности не можна було злучити в одну партію.

Комуністична Партія Ісляндії, яка просила о принятє в Комінтерн.

Комуністична Партія Турції, побіч котрої істнують національно-большевицькі і народницько-комуністичні течії.

Ява, де голяндські і індійські комуністи заснували перед кількома роками партію.

Австралія, з власною зростаючою партією.

Полуднева Африка, з міжнародною соціялїстичною лїґою, яка добре розвиваєсь мимо національної ворожнечі між Бурами, Анґлійцями і Неґрами.

Хіва, Бухара і Палестина, заступлені будуть через симпатизуючі комуністичні партії.

Заступлені будуть теж комуністичні ґрупи з Індії, лївиця соціялїстичної партії і комуністичні ґрупи з Китаю, комуністична партія і соціял-революціонери в Кореї.

Сей неповний образ партійного положеня згаданих країв виясню́є кольосальне значінє, яке здобув собі Комінтерн. Він наповняє нас надією, що безоглядна клясова боротьба, що пролетарська революція, світова комуністична революція йдуть під енерґічним проводом Комінтерну в тяжкій боротьбі на цілім світі з рівними цїлями, рівною тактикою і рівною силою до рішаючої і остаточної побіди комунізму. О. Х.

СУЧАСНЕ ПОЛОЖЕНЄ РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(Розмова з тов. Гейвудом, провідником юнії Промислових Робітників Світа в Злучених Державах.)

Московська "Правда" з 24. мая містить слїдуючу розмову з В. Д. Гейвудом, провідником юнії Промислових Робітників Світа в Злучених Державах, який находить ся тепер в Росії:

— Ніколи еще положенє робітничої кляси в Америці, — сказав т. Гейвуд, — не було таким критичним, як в теперішний час. Безробітних в Америці тепер о много більше, чим се було за часів періодичних, часто повторявших ся в Америці промислових і фінансових кріз. Основна ріжниця заключаєть ся в тім, що тепер капіталісти умисно і вповні свідомо беруть на себе відвічальність за всї страшні терпіня, які переживають робітники Злучених Держав.

Звичайно кризи і паніка в области промислу в Америці являють ся результатом всякого рода хитроумних комбінацій невеликої ґрупи могучих капіталістів. Так, наприклад, криза 1907 року була прямим результатом боротьби між двома ґрупами великих банків. Теперішна криза являєть ся результатом величезного заговору обєднавших ся капіталістів проти всеї робітничої кляси в цілости.

Цїлею сего заговору є зменшенє заробітної платнї до норм довоєнного часу. Першим кроком в сім напрямі було замкненє заводів і фабрик зелїзного промислу, копалень і підприємств деревної індустрії. Декотрі підприємства зістали цїлковито замкнені вже в липни 1920 року. При замкненю підприємств робітникам було заявлено, що робота відновить ся тільки під услівєм зменшеня заробітної платнї в технїчнім промислї на 37% і в металюрґічнім промислї на 38%.

Зелїзнодорожні компанії без обиняків заявили, що їх зиски можуть бути тепер побільшені тільки через зменшенє заробітної платнї.

Безстидність підприємців легко зрозуміти, так як продукція Злучених Держав істнує виключно для набуваня великих зисків капіталістами, і ніхто не уважає за відповідне говорити, як се робить ся часом в Европі, що промисл працює для задоволеня народних потреб.

Завдяки такому отвертому цинїзмови, в Злучених Державах діють ся нечувані річи, ледви чи доступні зрозуміню в Росії.

І так капіталісти умисно, в цїли збільшеня своїх зисків, нищать величезну скількість споживчих продуктів. Бувають случаї, коли купці-місіонарі посилають своїх представників в хлїборобську полосу, закуповлюють там величезні поля на сотки десятин засаджені картофлями і, не викопуючи картофель, оставляють їх гнити в землї. Таким робом вони ухитряють ся зменшену скількість продуктів легко продавати по висшій цїнї.

До такого-ж способу беруть ся в стейтї Мічіган, де капіталісти скуповлюють яблочні сади і оставляють яблока гнити, не збираючи їх з дерев. В стейтї Арканзас таким самим способом нищать ся урожаї рижу на величезних просторах. Купці, торгуючі кавою, заповнюють кораблї мішками з кавою, вивозять їх в море і викидають з корабля. Нерідко в ґазетах появляють ся донесеня, що наладовані помаранчами, бананами і иншими овочами барки відправляють ся в залив Сан Франціско і там весь груз викидаєть ся в воду.

Сї обурюючі факти можна порівнати тільки з вчинками французького правительства на однім з островів Великого океану. Бажаючи заставити мешканців острова заняти ся видобуванєм коралїв, Французи вирубали на острові бананові і инші овочеві дерева, котрі були для дикарів одиноким жерелом їх істнованя.

Закінчуючи свою розмову, т. Гейвуд навів ще один факт. На засїданю асоціяції властителїв бавовняних плянтацій було рішено зменшити площу засїву бавовни опять з того-ж вирахованя, що зменшений урожай викличе висші цїни на бавовну.

— Зі сказаного мною, — сказав тов. Гейвуд, — легко переконати ся, що капіталісти Злучених Держав, котрі являют ся властителями землї і промислових підприємств, готові ради своїх зисків знищити і робітників, і ті дари, котрими наділяє край природа.

В справі повороту до Росії і на Україну.

У російському "Вістнику" з дня 28. мая ось що говорить ся про поворот еміґрантів до Росії і на Україну:

"Радянський уряд поступить відносно еміґрантів, які покинули край в тяжку для нього хвилину і які вели проти нього завзяту боротьбу так, як він неоднократно поступив супроти подібних осіб і ґруп, бажаючих загладити свою вину перед трудовим народом. Тим еміґрантам дасть ся можність вернути до рідного краю і забезпечить ся за ними право трудящих в радянській републиці. Радянська влада примінювала рішучі міри в боротьбі зі своїми ворогами, та ніколи не прибігала до метод мести супроти каючих ся і бажаючих своєю працею помогти владї робітників і селян".

БОРОТЬБА АНГЛІЙЦІВ З АМЕРИКАНЦЯМИ О НАФТУ.

(Від нашого кореспондента.)

Недавно тому довідалисьмо ся, що Злучені Держави приступлять лише тоді до союза народів, коли той упорядкує всї спірні питаня, в які входять теж питанє нафти і німецьких каблїв. Від сего Американцї роблять зависимим теж свою згоду на версальський мир.

Анґлія дуже добре зрозуміла, що від опанованя нафтового ринку залежить в великій мірі власть над водними шляхами і тому старалась по завішеню воєнних операцій забезпечити собі владу на нафтовім ринку.

Дуже влучно заінтересували анґлійські капіталісти Францію в тій політиці. Насамперед кинено на французький ринок акції товариств, зєднаних в анґлійськім нафтовім трості, в великім числї. Так французькі капіталісти заінтересувались зисками анґлійського нафтового тросту. Завдяки заходам французьких банкирів і нафтових торговців Франція згодилась в 1919 р. на відступленє Мосулю і Палестини Анґлійцям. В тих краях є много нафтових жерел.

Остаточне обєднанє нафтових інтересів Анґлії і Франції на користь анґлійського нафтового тросту наступило доперва в Сан Ремо в цвітни 1920 р. Анґлія попираючи повстанє Еміра Файса загнала французьку армію в погане положенє в Сирії. Під впливом тих подій підписано договір корисний для анґлійського нафтового тросту. В нім відступлено Анґлії нафтові жерела в Палестині і Мезопотамії і всї теперішні та будучі французькі нафтові інтереси в кольоніях і за кордоном. Переговори велись так тихо, що Американцї не знали нічого про се. Вони довідались доперва тоді про се, коли нафтовий французький ґенеральний комісаріят не хотів признати старих договорів між американським нафтовим тростом (Standard Oil) а французькими клієнтами сего тросту.

Тоді зачав ся і відворот Америки від антанти і її вицофуванє ся від її умов в Европі. Тому теж вернув Вівіяні з порожними руками з Америки. Америку занепокоює розвій розділу нафтових інтересів на світі. Вправді Америка еще нині займає перше місце в цїлій світовій нафтовій продукції. Однак американські нафтові жерела скоро вичерпають ся і тоді Америка буде залежна від анґлійських нафтових достав. Бо Анґлія через договір з Францією забезпечила собі майже всї істнуючі нафтові жерела старого світа та дві третини всїх нафтових жерел середної і південної Америки.

Америка не має заміру допустити до такого розвою відносин. І тому вона розпочала подвійну офензиву. Передовсїм вона стараєсь відбити Анґлійцям їх здобутки в самій Америці. Задля залежности південно і середно-американських держав від Вашінґтону, в яку вони попали через війну, ті змаганя мають успіхи. І Коста Ріка вже уневажнила анґлійську концесію, і концесію Амори теж уневажнено, очевидно під впливом Злучених Держав. Варта згадати, що син Лойд Джорджа був акціонером товариства Амори.

Відтак Америка використає своє фінансове положенє супроти Анґлії і Франції, які підчас війни задовжились в Америці. Врешті Америка не причинить ся до реалїзації німецьких "репарацій", від яких залежить судьба французького капіталїзму. Сими средствами Америка користатиме в цїли ревізії договору в Сан Ремо.

Боротьба о нафтовий ринок, се початок боротьби о світову владу. Скоро вона готова замінити ся в отверту війну, але тепер вона мабуть скінчить ся між Лондоном а Вашінґтоном компромісом. І. С.

ХАРКІВ, 18. мая (почтою). — Харківські заводи приступили до виробу товарів на виміну за хлїборобські продукти.

Евген Гуцайло.

ФІКЦІЯ НАЦІЇ І НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕЗАВИСИМОСТИ.

(Продовжене.)

І хоч як ви зробіть господарство національним, то будуть все голодні жолудки, а чим висше технічно стояти воно буде, тим більше буде голодних. І те мусить бути, і те буде доти, **доки господарство є основане на приватній власности продукційних засобів,** доки будуть одні люди, що не мають нічого крім своїх десяти пальців і голови, і доки будуть другі люди, що мають продукційні засоби, які так витворюють все для їх жолудків, що вони можуть навіть обійти ся без своїх десяти пальців а навіть без своєї голови, бо наймлені директори, інжінери, бухгальтери і другі робітники зроблять все, та ще й подумають за них.

Ті самі хорі націоналісти кажуть, що при соціялізації господарства і при сфедероваию всіх націй в одну соціялістичну спілку знищить ся національна культура.

Перше всего треба придивити ся, хто те каже. Чи те каже претендент до трону, чи властитель продукційних засобів, чи збаламучений національною хоробою інтеліґентний або не інтеліґентний пролетар. Тамтих двох перших не переконаєш, бо для охорони їх приватної продукційної власности треба їм замкненої независимої держави. Але тим двом останним треба сказати ось що:

Ані буржуазія, ані соціялізм не мають стільки сили, щоби нищити або підносити національну культуру. Те може робити лише господарська техніка а вони яко орґанізаторські чинники в господарстві можуть лише підлягати тенденції господарства і срямовувати волю суспільства або кляси на доцільність діланя, — щоби та воля не розпорошувала ся а скупчувала ся і щоби тим скорше дійти до бажаної мети. Возьмім кілька примірів із загального господарства а відтак із матеріяльної культури і її впливу на національну культуру та переконаймо ся.

Властитель величезного ліса вирізує дошки. Длятого він має кілька соток трачів, що своїми пилами пилять дерево. Але десь там в иншій околиці инший властитель ліса спровадив машини і також починає різати дошки. Один і другий мають той самий ринок збуту. Але люди купують дошки більше в машинового підприємця, бо він продає все кілька центів дешевше. Перший властитель не може дати дешевше, бо коли він обчислить плату робітників і рент поля, де є ліс, та транспорт, то він мусів би тратити. А щоби видержати конкуренцію він мусить також завести трачкові машини. Господарська техніка пре його до того, а ні, то він збанкротує і його сусід закупить його ліси. Коли-ж він спровадив машини, то не треба йому стілько трачів, ніж передше, бо одна машинова пила дає йому якраз тілько дощок, що перше десятьох або й двацятьох трачів. Він половину робітників наганяє. Робітники голодують, бо не мають зарібку. — Тепер приходить соціяліст орґанізатор і каже робітникам, щоби вони злучили ся в спілку всї — ті що працюють і ті, що не працюють — і щоби жадали від підприємця скороченя годин праці, щоби таким чином могли мати роботу всї робітники. Але тут приходить другий підприємець і радить першому не робити сего, бо і він мусів би те саме зробити. Однаково-ж соціяліст каже те саме робітникам того другого підприємця, щоби вони пристали до орґанізації тамтих перших робітників і жадали того самого. Що дальше буде, то не наша річ тут говорити. Може орґанізація вдати ся або ні, може бути страйк або якась згода і т. д. Чи тут капіталіст або соціяліст мали вплив на розвиток трачкової господарки? Ні! Технічної трачкової господарки не видумав ані один ані другий підприємець а загальний поступ техніки. Впроваджене трачкової висшої техніки не робили підприємці з доброї волї а змусила їх до того господарська конкуренція. Не зробили вони того, то пропали би а за них зробив би був те ще якийсь більший підприємець. Підприємці лише підглянули тенденцію розвитку і приноровили ся до него. Так само зі соціялістом. Він не мав впливу ані на техніку, ані на її введене, ані на витворене безробітя, ані навіть на страйк. Він лише підглянув розвиток техніки, її напрям, тобто тенденцію і пораяв робітникам, як їм приноровити ся до того розвитку, щоби не гинути з голоду. І підприємець і соціяліст мали на оці лише доцільність діланя і скупченя волї. — Ще в дальшому розвиткови певно впадуть оба підприємці, їх місце займе ще більший капіталіст, їх поколїнє зійде до ряду робітників, робітників буде ще більше, і робітники одного дня скажуть тому великому капіталістови: Забирай ся, бо те все ти надбав з нашої праці, і ми самі будемо хазяйнувати тими трачками колективною спілкою. Те все робить господарський розвиток без спеціяльного пляну людий. Люди лише підглядають тенденцію розвитку і скупчують свою волю в хосенному напрямку. А ту волю вони мусять мати, бо їх пре жолудок до сего.

Тепер возьмім примір впливу розвитку господарства на культуру.

Анґлія є гористим бідним островом. Має богато вугля і зелїза. Вуголь і зелїзо не мають значіня доти, доки не має парової машини. І доти Анґлійці є бідні і некультурні. Їм навіть їсти немає що. Аж в техніці появляєть ся паровий мотор. Тепер вуголь має величезне примінене. Ним можна гнати мотор а мотором можна робити із зелїза ще другі машини, яких не можна було робити рукою. Тепер мотор робить не лише инші машини, але ним можна гнати човна. Без мотора не можна було пускати ся човном з веслами далеко на океан, а мотором можна. Тоді Анґлійці могли обїзджати цілий світ і забрати торговлю в свої руки. Зиск з торговлї дає красше матеріяльне житє а подорожі по світі дають знане. Дальший розвиток машинного господарства доводить Анґлійців до того, що вони продукують такі річи, для яких вони навіть не мають сирівців в свойому краю, і закидають ними цілий світ. А вже чей не треба говорити про те, як мотор довів до зелїзниць, трамваїв, взагалі до видосконаленої комунікації, вирібки ґазу вуглевого, електрики і до зужитя сего всего в піднесеню своєї культури. Нині Анґлійці хвалять ся найвисшою культурою, яку завдячують лише розвиткови моторової техніки в господарстві; без сего вони голі і некультурні, бо зелїза і вугля їсти не можна а країна сама в більшости камениста.

Инший примір: — Я знаю одно село, що лежить якраз на тому місци, де, як каже польська історія, "за короля Ольбрахта вигинула шляхта" в бою з Молдаванами. Серед лісів, сім кільометрів від ріки, на мочарах, без ставу, що дуже болючо дає ся відчувати населеню, бо навіть немає де мочити конопель на пряжу, напоїти худобу і скупати ся лїтком. Крім циганів ніхто не заходив до села. Самі для себе були, навіть горшки самі для себе мусїли ліпити. Вони Українці а дідич, що був богом і паном для них, був румунським боярином. Прямо богом і людьми забуте село. — Аж із ріжних господарських причин треба було побудувати зелїзницю між Румунією і Австрією. Долиною крізь ліси збудовано зелїзничу лінію і ізза певних технічних причин побудовано станцію два кільометри від села. Те ще не мало ніякого впливу на село. За якийсь час знов ізза ріжних господарських причин, головно ізза дідичівських інтересів та ізза експльоатації карпатських лісів, від тої головної лінії побудовано ще дві бічні лінії в напрямі до Карпат. Зелїзниці найкрасше будувати долинами. Коло того забутого села так сходять ся долини, що найкрасше було злучити ті дві бічні лінії на станції коло того села. Тепер починаєть ся нова історія села. Подорожні з бічних ліній мусять пересїдати на головну і чекати нераз годинами. На станції повстає гостинниця. Та гостинниця потребує споживчих продуктів. В селї починають мати вартість яйця, кури і другі птиці, навіть петрушка, цибуля і морква стають вартісними річами, чого передше в селї не було. Коли за такими річами є попит, то починаєть ся жвавійша їх продукція. Коли збільшила ся продукція, то посторонні запотребувачі приїздять сюди купувати їх. Продукція ще збільшаєть ся. Запотребувачі приїзджають не лише купувати, але привозять також свої річи на продаж не лише для села але й для других приїзших. В селї повстає торговиця. І ремісники тягнуть ся сюди, закладають свої варстати, бо сюди приходять з ріжних сторін люди і забирають їм їх товари. Зі станції розходить ся зелїзниця в чотирох напрямах, отже добре розвозити відти і привозити сюди ріжні товари. Через те в селї повстає фабрика дахівок, цегли, дренажних рур, фабрика дощок і фабрична столярня, фабрика лікерів, мила, содової води, а за тим ріжні торговельні підприємства. — Давно колись люди зі села вимандровували а також вимирали ізза вохкої мочаристої атмосфери. Поволи люди вилїзли з мочарів близше станції, не мандрували зі села, їх земля набрала вартости, добробут підніс ся, люди плодили ся і не вимирали на ріжні хороби; — колись ходили лїтом босі а зимою в постолах; чобіт не знали; брудні, незугарні були а непросвітні як ніч. А тепер?

А тепер пропадають стріхи з бузьками, бо дахи криють ся дахівкою і бляхою, босі ноги сховали ся в черевики і чоботи, онучі перемінюють ся в скарпетки, місто колишних двох запасок, що були одна спереду а друга із заду, носять жінки спідниці; немає часу самому ткати полотна, бо красше купувати готове; через те ноша змінила ся на західну; на місци давних стежок є биті гостинці; хати не ліплять ся а все то більше мурують ся; молотілка випирає ціп а жниварка серп; пропали мов мишачі дірки вікна а їх місце займають просторі вікна, мальовані, а глянеш крізь них, то бачиш підлогу в хаті; куча від хати відсунула ся далеко, а курятка, гусятка та колишні свинки не мають приступу до мощеної хати; — в селї почта, телеграф, телефон, аптика, лікарі, три школї, ріжні товариства, спілки господарські, торгові, фінансові і т. д. і т. д. Коли тенденція того господарського розвитку піде тим самим шляхом дальше, то з нього буде велике місто. Духова культура села має певно також великі вимоги, бо перед світовою війною було там коло двайцять учительських сил. Національна свідомість стояла так високо, що Українці на Буковині уважали сю громаду за першу в краю.

Таких примірів впливу господарської техніки на культуру є тілько, кілько є культурних центрів. Чи се робили свідомо осібні люди? Чи хто з поодиноких людий мав спеціяльний плян на се? І ступнево переводив його? Пустий бувби рахунок, бо ніхто не знає, який напрям буде мати господарська техніка завтра. Нині ми кажемо, що спалюючи один кільоґрам вугля, можна видобути з него поверх сім тисяч кальорій тепла. А ось приходить вчений фізик і каже, що коли ми спроможемо спалити вуголь аж так, що кождий атом вугля злучить ся з двома кисня, то будемо мати з одного кільоґрама двайцять три біліони кальорій тепла, і будемо могли одним кільоґрамом вугля їздити кораблем о двайцятьчотирох тисячах коний сили десять лїт по океані. А другі вчені вже думають над способом, якими технічними засобами уможливити таке спалюване вугля. І чи спроможні ми уявити собі, який страшний великий переворот в господарстві викличе оттой один винахід? Пусті рахунки! Ми лише яко орґанізатори можемо підглядати тенденцію господарського розвитку і спрямовувати волю суспільства на доцільне ділане, щоби бажаня людий не розпорошували ся а скупчували ся і тим скорше доходили до бажаної мети. (Дальше буде.)

РУСЬКІ ЧОРНОСОТЕНЦІ ОРҐАНІЗУЮТЬ СЯ.

Два зїзди. — Засноване руського союза монархістів. — Українські чорносотенці в союзї з руськими.

(Кореспонденція до "Укр. Роб. Вістий".)

Вороги радянських републик не спочивають. Єще ми не забули повстаня в Кронштаді, яке зорґанізоване за французькі гроші, мало знищити радянські держави, які тепер вже на тільки зміцнились, що навіть Франція стараєсь заключити з ними торговельний договір. А мимо сего фінансовий капітал еще не вирік ся бороти ся з Радянською Росією і Україною. І зовсім слушно. Між капіталом а працею не може бути мира, боротьба мусить йти дальше, аж до остаточної побіди праці над капіталом.

Безпосередними союзниками капіталу в його боротьбі проти радянських держав являють ся меншевики, що ворожо ставлять ся до III. Інтернаціоналу а тим самим до його серця, до радянських держав.

В послїднім часї відбулись два руські зїзди, які заслугують тому на нашу увагу, що вони означають новий етап в боротьбі руської реакції проти радянських держав.

В Парижі в другій половині мая під покровительством Бріяна відбулась конференція руських промисловців і великих торговців, яким удалось при своїй втечі з Радянської Росії і не малий гріш вивезти. На сїй конференції отже радилось над тим, як капіталови помогчи до його первісної влади, та здобути йому на ново право експльоатувати мирокі маси.

На тій конференції зібрана була вся сметанка руських капіталістів, між ними бувший царський міністер фінансів Барк, богач Рябушинський, московський промисловий король Третяков і ренеґат соціялізму Струве. Партійних ріжниць на тій конференції не було, бо тут розходилось о святощі "власности", в якій цїли треба повалити власть рад. Політичні ріжниці не мішали ділу. Вислїд конференції один з бесїдників характеризує так: **"Обеднанє промислової кляси се доконаний факт і воно і дальше розширить ся без згляду на партійні боротьби та спротивляючі ся особисті інтереси".**

Наради конференції велись на підставі неминучого скорого краху большевизму. Зворот фабрик їх власникам, орґанізація синдикатів при співучасти чужого капіталу, отсе кличі конференції. Необмежена влада капіталістів в заводах, а за се "свобода" профсоюзів для робітників.

І земельне питанє полагоджено на тім зїздї. Промисловці і торговці стремлять до заключеня союза з поміщиками. Ґурко до тої точки говорить таке: "Експропріяція земель поміщиків була-б кривдою для них. І промисловці і земельні власники готові задля патріотизму (!) поносити жертви, а земельні власники (!) так само потрібні як промисловці. Вони являють ся знавцями сїльського господарства; їх права належить берегти".

Від спекулянтів промовляв Рябушинський. "І нова буржуазія, що повстала підчас революції, не має чим журитись. Ми приймемо їх в наші ряди. Ми хочемо всїх обеднати". І так бачимо злучених промисловців, поміщиків і лихварів. Не стало лише попів.

І про участь антантського капіталізму в відбудові нової капіталістичної Росії дускутовано. Зїзд протестував проти удїлюваня заграничних концесій Радянською Росією, з другої знова сторони застановлено ся над сим, кілько треба буде антантським клясовим товаришам доплачувати. Настрій проти Анґлії був ворожий, тому що вона сьміла заключити торговельний договір з большевиками. Натомість зїзд захоплений був Францією і висказав ся за французько-російським союзом по "освободженю" Росії. Про істноване всеросійського імперіялізму свідчить отся резолюція: **"Росія має право до участи в результатах спільної війни і до одержаня военного відшкодованя".**

Як бачимо отже, надії руської буржуазії звернені на французький імперіялізм. Та все-ж таки в Парижі зійшлись не такі чорносотенці, як в Райхенгалю.

Тут радили руські монархісти під опікою Орґеш-Кара, баварського президента міністрів та німецького заграничного уряду. А теперішний уряд складаєсь з соціял-патріотів, а його попирають і независимі (независимі від розуму!) Під їх опікою радили цїлий тиждень руські чорносотенці разом з українськими. Був тут старий російський міністер Трепов, який немало робітничої крови має на своїй совісти, колчаківський ґенерал Сахаров, руські князї, члени царської родини, попи, наймит руської реакції проф. Тавбе та звісний чорносотенець Марков. Між ними наші доморослі чорносотенці Скоропадський, Скоропис-Йолтуховський і прихильники "трудової монархії" Липинський, Шемет і Дорошенко. Вони радили отже в німецькій републиці, а Шайдеман, Гільфердінґ ett tutti quanti навіть одним словом не запротестували проти сього.

На зїздї засновано "Руський Монархістичний Союз" і вибрано його найвисший орґан, раду. Цїли сеї орґанізації вияснює резолюція, предложена проф. Тавбе. Резолюція підносить жалї над "обманом", доконаним на царі, який "зійшов з трону, піддаючись святій божій волї". Проголосивши цїлий ряд звісних антибольшевицьких речень, читаємо дальше:

"Свою батьківщину нарід відбудує та зверне її достойного господаря. Лише цар не принесе народови дальшого тягу кровавого спору, рівнож ні пімсти і кари, а осуджуючи справедливо і ласкаво невинних і винних, приверне народови порядок і мир, хлїб і конечну земельну власність".

Монархістичні еміґранти заявляють отверто: "Економічна відбудова Росії немислима без повороту до дійсних традицій її минувшини, без відбудови монархії".

Але і красні до нічого не обовязуючі фрази, яким робітники і селяни не повірять знаходимо в резолюціях:

"Руському сїльському робітникови треба забезпечити шмат землї, що творить його власність та є так великим, що виживатиме його родину і йому уможливить щадити, дійти до маєтку і так як давнїйше запевнити істноване цїлої руської держави. Право свобідної праці, законом хоронене перед всякою експльоатацією, стане жерелом добра робітників. Кождий матиме свобідне право управляти торговлю і промисл. Недотикальність власности буде забезпечена законом. Горожанська і політична свободи та рівність всїх перед законом будуть основою для взаїмновідношеня між поодинокими особами та між ріжними народами в державі. Свобода віри дасть цїлому населеню Росії внутрішний душевний мир".

Такі фрази голосять поміщики, що цїлі віки гнобили руський нарід та тримали його в кріпацтві, що нагайкою і арматами його здесяткували, коли зважив ся підносити політичні жаданя, що виголоджували селян та устроювали еврейські погроми.

І подібно як в західній Европі буржуазія, неоцаристи голосять демократію, щоб з її помочию здобути свої старі привілеї. Але руський селянин на власний шкірі дізнавав благодати демократії Колчака, Юденїча, Денїкіна, а не меншої благодати дізнавали українські селяни від демократизму Петлюри, Скоропадського і ин.

І хотяй оба ті зїзди зовсїм відмінно осудили руську проблему, хотяй одна ґрупа запродуєсь антанті а друга оферуєсь Німцям, то все-ж таки в однім вони згідні і готові разом йти, коли розходить ся о повалене радянської влади.

Та не лише руський пролетаріят заінтересований в тій новій спробі інтервенції проти Радянської Росії, але і весь пролетаріят цїлого світа, бо повалене радянських держав викличе кольосальну реакцію і відбере пролетаріятови його здобутки, осягнені в останних роках. Тому і західний пролетаріят не може байдужно відноситись до тих спроб і мусить унеможливити всї заміри чи то европейської чи руської реакції.

Берлїн, в червни 1921 р. Стирський.

НАФТОВІ ЖЕРЕЛА В РОСІЇ.

(З Бюлетину Ґеоґрафічного Товариства в Злуч. Державах.)

Напружені змаганя европейських і американських імперій, щоб захопити собі, кожда для себе і навипередки з другими, як найбільш усїх нафтових ґрунтів, що є на земли і запасти ся їх вонючими продуктами скільки можна на будуче, поставили нафту в центрі теперішної так званої міжнародної політики. Разом з тим її увага знов звертаєть ся до нафтових жерел Росії. Хоч про мексиканську нафту більше тепер чути і хоч Злучені Держави богато більше її продукують, але коли вірити деяким ґеольоґам, в російських нафтових ґрунтах, що коло міста Баку на берегах Каспійського моря, є ще недобуті найбогатші в світї запаси ропи.

Як відомо, в Америці щойно недавно — шістьдесять лїт тому відкрито перші нафтові жерела, заховані глибоко під родючою, заораною і засїяною землею. Коло Баку нафта містить ся під самою горішною верствою ґрунту і про неї знали від віків. Від тисячів лїт вона неустанно проривала ся і витікала на верх та добував ся в землї ґаз. Одначе давними часами та нафта і ґаз не служили нї для якого практичного ужитку, хиба що попам перської релїґії "боготвореня вогню", що процвитала там звиш півтретя тисячі лїт. Недалеко від Баку є ще руїни святинї, полученої з підземелєм мурованими каналами, котрими проходив природний ґаз і горів "вічним огнем". Ще в 80-их рр. минулого столїтя сходили ся туди богомольці з цїлого Сходу.

Пляномірна продукція нафти почала ся в Росії щойно в 1863 роцї, чотири роки після того як в Ойл Крік Пенсилвенії відкрито перше нафтове жерело в Америці. Способи продукції були зразу дуже прості. Копали ями, скільки квадратових стіп завширшки і глибокі на пять до пятьдесяти стіп. Нафта стікала на дно тих ям і звідти її черпали та перевозили до Баку (яких 8—10 миль) в барилках на двоколесих татарських візках. Від ранку до вечера безконечний ряд тих візків тягнув ся по болотняних і вибоїстих дорогах з нафтових піль до Баку. Аж в 1871 роцї пробито першу верчену криницю і рівночасно проведено рури для переливу ропи до міста. Одначе довгий час велитенські запаси нафти марнували ся. Зразу нафта просто виливала ся і не було способу контролювати велитенські "фонтани", а коли й найдено спосіб, то не було відповідного транспорту і зрештою в Европі не було ще треба стільки нафти. Аж від 1877 року бакинська нафтова індустрія почала рости правильно і пляново.

Аж до послїдної війни каспійська нафтова продукція була друга по американській, і якийсь час навіть перевисшувала американську. В 1884 роцї Злучені Держави продукували 24 мілїони барилок, Росія 10 мілїонів. В 1898 роцї Росія перевисшала Америку, 61 мілїонами барилок проти 55 мілїонів американських. В 1901 роцї російська продукція досягнула найвисшої цифри: 85 мілїонів, на 16 мілїонів більше за Америку. Одначе вже в слїдуючім роцї американська продукція підскочила до 88 мілїонів барилок, російська впала до 80 мілїонів, і від того часу американська перевага постійно зростає. В своїм найпродуктивнїйшім роцї, 1901, Росія давала звиш половину нафтової продукції всего світа, а разом з Америкою 90 процент.

В 1913 роцї, послїднім перед війною, мексиканська нафта почала запасати світову індустрію, поруч з американською і російською. Ті три країни давали мало не 90 процентів всеї нафти на цїлім світї: Злучені Держави 65 процент, Росія 17, Мексико 5. З того часу американська й мексиканська продукція значно збільшила ся, російська впала, до 25 мілїонів барилок в 1920 роцї. Се дванайцять раз менш як в Америцї, а шеста частина мексиканської продукції. Одначе підземні і недобуті ще запаси понад Каспійським морем здаєть ся богато більші як в Америцї

Торговля Польщі з Радянською Україною.

З Лодзї виїхала на Україну спеціяльна делеґація, яка мала розслїдити умовини торговельних взаємин між Польщею і Радянською Україною. Делеґати були в Київі і других українських містах і вели переговори з комісарем торговлї Введенським і представниками кооперації. Вияснило ся, що українські радянські власти пропонують для виміни певну скількість сирих матеріялів, але сам вивіз утруднений наслїдком знищеня транспорту. Запропоновано теж виміну хлїба за мануфактуру і инші товари. Радянська Україна бажає в першій мірі набути господарські машини і знаряди. Показало ся, що цїни, запропоновані польськими делеґатами є висші, ніж цїни румунських і чеських фірм. В київських складах находить ся певна скількість льну, конопель і вовни, призначених для виміни.

ХТО ВИНЕН ЗА ПРОЛЯТУ КРОВ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ?

Як Ви цікаві знати за що і проти кого воювали та в чиїх інтересах проливали свою кров українські селяни і робітники Галичини, то прочитайте собі інтересну книжку п. н.

ЯК ГАЛИЧАН ВТЯГНУЛИ В КОНТРРЕВОЛЮЦІЮ

Написав її полковник Українських Січових Стрільців, Юліян Чайківський. **Ціна книжочки 10 центів.**

Замовленя посилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard & McGregor Sts., —:— Winnipeg, Man.

ТОВАРИШІ! УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ В ВІННІПЕҐУ ПОТРЕБУЄ ВАШОЇ ПОМОЧІ!

ЖЕРТВУЙТЕ НА СПЛАТУ ДОВГУ УКР. РОБ. ДОМУ.

Жертви просить ся посилати на адресу:

UKRAINIAN LABOR TEMPLE

Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

ВІСТИ З СТАРОГО КРАЮ.

(Зі старокраєвих газет.)

НА БУКОВИНІ.

Щодо українського шкільництва на Буковині, то дуже сумно. Власти позакривали богато шкіл, а українські ґімназії то позамикано, то робить ся заходи до їх зрумунізованя. На університеті викладаєть ся в румунській мові, а катедра української мови необсаджена.

Дуже пекуча справа на Буковині се аграрна реформа, яка небавом має бути полагоджена (?!) в румунськім парляменті. Одначе великої користи наше селянство не сподіеть ся з неї. Дідичам справді візьметь ся частину землі, одначе за так високу ціну, що в вільній торговлі ніколи не одержав би дідич такої суми.

На північній Буковині проклямований властями стан облоги і не дозволяєть ся ширити аґітацію, а коли посол Кракалія хотів виїхати в Заставнеччину здати звіт з парляментарної діяльности, мусів йти до військових властий о дозвіл. (З кореспонденції до "Вперед".)

З ВОЛИНІ.

"Правосудіє" польських дідичів на Волині.

По селах ковельського повіту входить чимраз частійше в звичай, що дідичі спроваджують жандармів до сіл і кажуть їм переводити по хатах ревізії за деревом, яке, мовляв, забрали вони з двірського ліса. По селянських подвірях списуєть ся весь деревляний матеріял о паловий і будівельний і вистав ляєть ся жандармами документ з поданем довільної скількости дерева, не дивлячи ся, що дерево є законною власністю даного селянина. На основі такого "документу" тягаєть ся селян до суду, а коли один суд признасть їх невинними, тягнуть їх до другого. Один з адвокатів дідича заявив отверто, що хочби 19 разів обжалованого увільнили, то 20-тий раз його таки засудять.

Темні, застрашені селяни супроти дідичів зовсім безпомічні і хоч самі зруйновані після безперервних боїв, мусять своїм деревом платити непопов нені шкоди. Учитель.

В ГАЛИЧИНІ.

ТАТАРІВ.

За що людий вже не карають!

Пан Ромуальд Жураковскі, лікар польського війська, мав перед війною в Татарові лікарську санаторію, яку йому знищили Росіяни в 1914 році. Тепер за польської влади спровадив до села жандармів, які переводять безнастанні ревізії по хатах, звичайно нічого панського там не находять, але докучають селянам, як лише можуть. Треба згадати, що Жураковскому в тій акції помагає Д. Коренюк, на якого ціле село слушно обурене.

ЗІ ЗБАРАЩИНИ.

Особлива адміністрація. — Заборона Шевченкового концерту. — Ревізії.

В пограничному терені Збаращини панує особлива адміністрація. День в день забирає жандармерія у наших господарів фіри на підводи та за се нічого не платить готівкою ані не дає ніяких посвідок. Особливо населене Новоселеччини обтяжуєть ся сими особливими практиками польських властий.

Громадяни Новоселеччини приготовили ся вже давно до концерту в честь Шевченка. Одначе староство не дало дозволу на відбуте концерту, а жандармерія в Новому Селі перехвалюєть ся, що до концерту рішучо не допустить.

Місцеве населене живе тут все під знаком неожиданих та частих ревізій по домах, які не мають ніякого оправдання.

"Добровільні" жертви.

З Ясниск, городецького повіту, доносять нам селяни, що там і по инших дооколичних українських селах жандарм з Рокітної і секвестрант з Янова примусово збирають від селян гроші на якісь польські цілі. І так богатші селяни мусять платити по 1.000 марок, біднійші по кількасот марок. На які саме цілі збираєть ся ті гроші — ніхто не знає, а платити мусить ся, бо квестарі не уступлять ся з хати, доки що не видруть. ("Вперед".)

Новий акт насильства і розбою в селі Петрикові.

Дмитро Українець, господар в Петрикові, тернопільського повіту, справив в день 1. червня весіле, для свого сина Осипа. Через день весіле було в молодої, а вечером перейшли молоді і всі гості до молодого. З початку все обходило ся в порядку, але коло 11-ої год. вечером прийшли на обійстє жовніри 24 бриґади, ті самі, що дня 5. мая побили і обрабували господаря Івана Лозу, які вже в Петрикові стоять пятий місяць. З початку тільки ходили і шукали зачіпки, але що всі їм уступали, зачали бити кулаками у вікна. Потім перейшли до сіний, так що не дали перейти нікому з одної кімнати у другу. Далі стали вигукувати бридкі, огидні пісні, так що не можна було всидіти в кімнаті. Коли господар вийшов і став просити їх, щоби перестали кричати, відповіли йому: "Idź, ty stary, k.... ci maé, jak ci się nie spodobało, to my jeszcze twoją budę zaświecimy na całą wieś!" Далі зачали попід вікна кликати: "Panny Maryny, chodźcie na dwór!" Дівчата не слухали сего і тоді двох жовнірів впало до хати, вдерли ся за стіл з коликами від плота і один 5 разів ударив по плечах коликом Анну Лучків, тіточну сестру молодої. Дружка Анна Сворінь дістала від другого коликом раз по плечах, а коли наставила руки, щоби оборонити ся, дістала вдруге по руках.

Марію Середиху, що втікла з хати на подвіре, вдарив жовнір по плечах ціпильном так сильно, що аж упала в болото. Дістало ся також і кільком хлопцям, решта гостий розбігли ся.

Соціялістичний Студентський Союз Підкарпатських Українців.

Під такою фірмою утворив ся в Празі гурт укр. соціялістичного студентства з Підкарпатя. Союз поставив собі завдане ширити соціялістичну думку в першій мірі серед студентства і робітництва.

Авантури редактора "Волі" перед судом.

До "Вперед" доносять з Відня, що там відбув ся карний процес проти редактора "Волі" Піснячевського за побите і публичну авантуру, яку викликав в каварні "Graben". По переведеній розправі, засуджено його на 4 дні арешту, з заміною на грошеву кару.

Штаб Врангля в Юрославії.

З початку червня прибуло до Югославії 250 членів штабу ґен. Врангля. Їх розміщено в Крушевац і Краґуєвач в Старій Сербії, та в Карловицях в Банаті.

НАДІСЛАНЕ

З КИМ МИ, ФАРМЕРІ, ПОВИННІ СТОЯТИ.

Несто, Алта.

Дорога Редакціє!

Посилаю Вам $10.00 за книжки, які я отримав від "Укр. Роб. Вістий" і розпродав в сій місцевости. Тяжко приходить ся працювати поміж фармерами, які тепер тільки починають інтересуватись робітничою літературою. Фармері мало мають часу на читане та і нема кому їх до сего заохотити. До сеї пори вони переважно читали ріжні шовіністичні газети, які приходили їм за дармо. Але пора вже і вам товариші фармері пробудитись. Пора вже отворити свої очи на те, що кругом вас діеть ся. Пора вже брати примір з робітника, орґанізуватись та ставати спільно до боротьби за поліпшене свого положеня. Пора брати ся до читаня робітничої літератури, робітничих часописий, а не ті часописи читати, що йдуть задармо. За робітничу часопись треба платити, бо вона істнує тільки за робітничі гроші, а шовіністичні часописи дістають поміч від ваших ворогів та від релігійних сект, бо вони їм служать і тому вони йдуть вам безплатно. І сі часописи старають ся тільки задурити ваш розум та старають ся заагітувати вас підчас виборів, щоби, одержавши ваші голоси, вибрати до парляменту свого сторонника, щоб лекше можна було дістати від лібералів або консерватів охлапа. Але для вас, фармерів, вони ніколи нічого нового не дадуть. Робітничі часописи кличуть нас до орґанізації, до злуки з робітниками і ми повинні протягнути робітникам свою руку, бо ми поневолені і визискувані еще більше ніж робітники. Ми носимо тільки назву "фармері", а на ділі ми є такі самі робітники, бо працюємо від ночи до ночи і живемо у великих недостатках. М. К.

ВЕСЕЛІ ДНІ НА ЛЕНУК.

Ленук, Алта.

Мабудь нема другої такої фармерської кольонії в Канаді, щоби могла похвалитись, що так весело переведа "зелену неділю" (19. червня), як наша околиця Ленук. А весело було тому, що у нас гостила в той день Театральна Трупа членів Т-ва Самообразованя з Едмонтону.

Члени сеї Трупи взяли собі за ціль переїхати по фармерській околиці, граючи представлене "Терновий Вінок" і даючи концерти, і тим самим даючи змогу ширшому фармерському загалови побачити, що в нас, робітників, є щось красного та не всім воно відоме.

В суботу вечером 18. червня Трупа відограла в Нар. Домі драму "Терновий Вінок або Жертви Царизма". Всї аматори грали бездоганно. Вони своєю грою представили фармерам деспотизм царських опришків і присутні з пильною увагою слідили за грою, та відчували все, що діялось перед їх очима. Не один з присутних щиро заплакав в останній дії сеї драми.

В неділю по полудни відбув ся величавий концерт. Кожда точка концерту була дуже цікава. Такого концерту фармері сеї околиці еще не бачили. Співи хоральні, сольові, гра на шістьох мандолінах, трох ґітарах і одній балалайці захоплювали кождого присутного, і спрацьований фармер в сю хвилю забував всї свої турботи. Для нас, фармерів, се щось надзвичайного.

І ось тому наша околиця мала так веселу зелену неділю. Щира подяка була висловлена сим товаришам і товаришкам, що присвятили свій час і працю так гарній справі. Ми, товариші, не забудемо Вас!

Від себе раджу всім фармерським околицям запросити до себе сю Трупу. Н. Храпко.

КОНЦЕРТ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ В ГЕМІЛТОНІ.

Гемілтон, Онт.

Заходом діточої школи при Відділї Укр. Роб. Дому ім. Т. Шевченка в Гемілтоні відбув ся 19. червня концерт, в якім взяли участь ученики з обох шкіл: зі сходу і заходу Гемілтону. Концерт відбув ся досить гарно. Діти співали, деклямували і досить цікавою була деклямація двох дітий, які деклямували сатиру п. н. Іван і Петро. На павзах виступали бесідники, які в своїх промовах представляли нинїшне житє робітників в Канаді і по цілім світі; пояснювали значінє науки для робітників і для робітничих дітий в робітничих школах, тобто, в школах, що істнують при відділах У. Р. Д. і робітничих товариствах. Представили присутним, в яких фінансових обставинах находить ся під теперішну пору школа при Відділї У. Р. Д. в Гемілтоні і закликали поспішити з матеріяльною помочю сій школї, щоби її можна було утримати на дальше, щоби діти робітників мали де побирати науку і пролетарську свідомість. Не зважаючи на теперішний тяжкий час присутні поспішили своїми щирими датками на піддержане робітничої школи і імена сих жертводавців просимо дорогу редакцію помістити на сторінках "Укр. Роб. Вістий".

Імена жертводавців:

По $5.00: Г. Матіяш, С. Чижишин; по $2.00: С. Павлик, Д. Шапка, А. Бридзя; по 1.00: І. Ахтемійчук, В. Величук, М. Кавуля, І. Дячук, А. Іваніцкі, Р. Мороз, С. Мельничук, В. Онуфрейчук, И. Гайдечук, Ю. Церенюк, В. Церенюк, А. Карпенко А Жуківський, Т. Гайовський, М. Рудий, М. Купченський, М. Кіт, Д. Сандуляк, П. Якімов, С. Пруский, М. Гой, С. Кавуля, Т. Бриндзан, С. Охрим, Г. Богайчук, І. Ковалїв, М. Петращук, Д. Левинський; по 50 ц.: В. Церенюк, А. Кондракевич, І. Бажанські, М. Н., Я. Волощук, Г. Григорійчук, О. Ілащук, В. Шміт, Т. Мацюрак, П. Золотий, М. Ґранка; по 25 ц.: Н. Ткачук, С. Різун, Й. Жабінскі, М. Грабовскі, В. Швець, О. Котов, С. Костик, Ю. Панчишин, І. Яківчук, Т. Р., М. Слободян, Ф. Король, Н. Злота, М. В., Н. Григора; по 10 ц.: С. Попко, С. Александрович. Дрібних даток $1.41. Разом $55.06.

Школярі і Відділ складають всім жертводавцям сердечну подяку. Взиваємо також всїх укр. робітників, які мають діти, щоби посилали своїх дітий до школи при Відділї У. Р. Д. в Гемілтоні і тим дали їм можливість осягнути потрібну науку, яка дітям робітників є так конечною. Отсим складаємо признане тим дітям, що не жалують свого труду і після анґлійської школи вчащають до школи укр. робітників, де кромі науки загальної, мають еще нагоду побирати науку співу і деклямацій, наслідком чого відбув ся дня 19. червня так гарний концерт сих школярів. Товариші пролетарі! Даймо нагоду розвиватись своїм дітям! Памятаймо, що в науці наша будучність!

І. Ахтемійчук, секретар.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д.

Еспанола, Онт.

На лїсту Ч. 145 сколектував т. Н. Гнатчук:

О. Кдим	$2.00
В. Рогожинський	2.00
М. Бабій	1.00
Т. Бучовський	1.00
Н. Гнатчук	1.00
Ю. Трачевський	1.00
Ю. Война	1.00
Ф. Марчевський	1.00
П. Калїта	1.00
В. Зрілий	1.00
М. Сикос	1.00
М. Сеньков	1.00
М. Семтей	.75
Т. Яківчук	.50
Т-ка Семтей	.25
Разом	**$15.50**

Колгорст, Алта.

Павло Гнатюк	$30.00

Монтреал, Кве.

Т. Кричун	$15.00

Гардівил, Алта.

Т. Васил Ливіцкий сколектував на хрестинах в т. Ів. Лазарюка:

В. Ливіцький	$1.00
Д. Болеховський	1.00
Єлена Болеховська	1.00
Т. Кошелик	1.00
Ф. Заяць	1.00
В. Голя	1.00
Т. Ткачук	1.00
Ф. Козак	1.00
С. Паламарчук	.50
Д. Пашківський	.50
Ф. Ливіцка	.50
К. Сатар	.25
М. Бойчук	.25
Разом	**$10.00**

Торонто, Онт.

С. Миронюк, річні вкл.	$5.00

Судбури, Онт.

На лїсту Ч. 146, зібрав т. Й. Гарасимів:

В. Маціборка	$5.00
Н. Григорій	2.00
В. Карча	2.00
Й. Гарасимів	1.50
Й. Досяк	1.00
В. Пилимик	1.00
І. Гачинський	1.00
М. Харук	1.00
Д. Ханейко	.50
Разом	**$15.00**

На лїсту Ч. 147, зібрав т. Д. Слободян:

Д. Слободян	$5.00
Єлена Безкровна	5.00
Іван Безкровний	5.00
Ю. Белей	1.00
С. Деймук	1.00
Разом	**$17.00**

На лїсту Ч. 158 зложив:

М. Гиап	$2.00

Су Сейнт Мері, Онт.

На лїсту Ч. 162, зібрав т. Д. Войчук:

А. Костинюк	$1.00
В. Печенюк	.50
С. Заболотний	.50
Ю. Сенїк	.50
Д. Войчук	.50
М. Грещук	.50
А. Лукас	.25
П. Гаврилюк	.25
Робітник	.05
Разом	**$4.05**

Торонто, Онт.

На лїсту ч. 231, зібрав т. С. Миронюк:

С. Миронюк	$2.00
Я. Николайшин	2.00
Незнаний	1.00
Митро Гудзоватий	.50
Н. Мудрогелець	.50
М. Лїбер	.50
Разом	**$6.50**

Монтреал, Кве.

На сплату довгу У.Р.Д. зложили жертви слїдуючі товариші:

Ю. Нивосівський	$5.00
М. Мокринський	5.00
А. Нагірний	3.00
М. Нагірний	2.00
І. Кушнерик	2.00
В. Беркета	2.00
Л. Бойчук	1.25
Й. Кревенчук	1.00
В. Вацик	1.00
В. Романчук	1.00
Д. Косташик	1.00
Анна Древняк	1.00
А. Позьняк	1.00
Павло Бойчук	1.00
Параскевія Дробік	1.00
Т. Іванчук	1.00
М. Папусяк	1.00
М. Волинський	1.00
П. Нагірний	1.00
М. Костін	1.00
Ф. Лучак	1.00
С. Ю. Пиндус	1.00
Ф. Котлїнський	1.00
Ю. Дольний, молод.	1.00
А. Качмар	1.00
К. Міхайлївський	1.00
І. Максинюк	1.00
Н. Женчук	1.00
М. Мокринський	.75
М. Магора	.50
Л. Кривіцький	.50
К. Лаї	.50
М. Закревський	.50
Н. Н.	.50
А. Шемек	.50
М. Бабій	.50
Д. Боднар	.50
В. Шішка	.50
Ф. Дзас	.50
Д. Цїсар	.25
І. Козарюк	.25
Н. Міняйло	.25
М. Кешенчук	.25
Дж. Дикунць	.25
А. Cenerell	.20
	$64.20
З пікніку	25.00
Разом	**$89.20**

Ревелсток, Б. К.

Тов. "Єдність" (часть вписов.)	$10.00

Вінніпеґ, Ман.

М. Думка (річна вкл. і жертва)	$2.00

Тімінс, Онт.

(Загальна сума тих жертв була вже поквітована в "У.Р.В." і відчислена від суми довгу. Сим разом подаємо подрібний, хоч все таки ще неповний виказ жертводавців, з лїст дотепер одержаних від С.О.К.).

Лїста Ч. 66. (колектував т. П. Благий).

Д. Балюн	$2.00
Елена Грицюк	1.00
Настя Будзїк	1.00
Ів. Семнянич	1.00
Люда Лась	.50
Анна Данильчук	.50
Разом	**$6.00**

Лїста Ч. 67. (колектував т. П. Сеньков).

П. Сеньков	$2.00
П. Макун	2.00
П. Семовоник	2.00
В. Десльовой	1.00
Разом	**$7.00**

Лїста Ч. 69. (колектував т. С. Бураковський).

С. Бураковський	$5.00
М. Бураковська	5.00
Разом	**$10.00**

Лїста ч. 71. (колектував т. М. Карлащук).

М. Карлащук	$5.00
С. Ворощук	1.00
В. Семенчук	.75
С. Кушнерук	.50
Г. Панчук	.50
В. Линчук	.50
І. Михалюк	.50
J. Jallep	.50
Разом	**$9.25**

Лїста Ч. 72. (колектував т. Н. Воєвітка).

Н. Воєвітка	$2.00
І. Сливчук	1.00
І. Яворський	.50
Разом	**$3.50**

Лїста Ч. 74. (колектував т. Ів. Яшан).

Гр. Станецкі	$10.00
Ів. Яшан	5.00
Ів. Крохмаль	5.00
В. Малик	3.00
В. Бачинський	2.50
Ф. Брощак	2.00
Разом	**$27.50**

Лїста Ч. 75. (колектував т. В. Демків).

В. Демків	$2.00

Лїста Ч. 76. (колектував т. Д. Гакман).

Ів. Абрамик	$2.00
Д. Гакман	2.00
М. Мороз	1.00
Тоні Віолі (Італ.)	1.00
М. Дутчак	1.00
М. Балїцкий	1.00
А. Смук	1.00
М. Кулинеч	1.00
Разом	**$10.00**

Лїста Ч. 77. (колектувала т-ка Е. Станїславська).

Н. Лазуткин	$2.00
П. Благий	1.00
І. Кулїй	1.00
Гр. Рубанец	1.00
П. Шутаков	1.00
І. Сиаїславскій	1.00
Разом	**$7.00**

Лїста Ч. 78. (колектував т. Г. Скегар).

Ів. Кремар	$1.00
Гр. Скегар	1.00
Разом	**$2.00**

Лїста Ч. 79 (колектував т. В. Мандрик).

Я. Николайшин	$2.00
В. Мандрик	2.00
В. Олексюк	1.00
Ф. Ґренди	1.00
Т. Манчук	1.00
С. Флореско	1.00
Д. Юрійчук	1.00
Т. Матиміц	.50
М. Матиміц	.50
І. Мандрик	.50
М. Мороз	.50
Г. Кізек	.50
Г. Низільскі	.50
Г. Ончарук	.50
Разом	**$12.50**

Лїста Ч. 85. (колектував т. Гр. Рубанец).

В. Рубанец	$1.50
Домка Рубанец	1.50
Ів. Томюк	1.00
Т. Джексон	1.00
С. Рубанец	1.00
І. Касіян	1.00
Разом	**$7.00**

ДОВГ

УКР. РОБ. ДОМУ

без проценту за 1921 р.

— виносив —

до 22. червня	$19,866.46
Від 22. червня до 6. липня вплинуло жертв на сплату	221.25
Остаєсь довгу	**$19,645.21**

Слїдіть, о скільки Ви його зменшите на слїдуючий раз!?

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подаєсь до відома всім членам Товариства ім. І. Котляревського, що місячні збори відбудуть ся в неділю, 10. липня 1921 р. о год. 9. вечером.

Просить ся всїх членів прибути на час, бо є богато справ до порішеня.

Заряд.

ПОШУКУЮ свого брата Николу Штурмак, котрий через минувших чотири роки перебував в Стілмен, Саск. Не маю про него вістки. Хто би знав його теперішну адресу прошу повідомити мене на слїдуючу адресу:

A. Diakiw
1079 Manitoba Ave.
Winnipeg, Man. (56)

ПОШУКУЮ Івана Іванчука, з села Ілинець, пов. Снятин. Хто би знав про него, або він самий, прошу зголоситись на понизшу адресу:

I. Stefanec
Box 45
Bellevue, Alta.

ПОШУКУЮ брата Василя Савчука, з міста Кіцманя, Буковина. Я жив з ним 1918 р. в Кенмор, Алта. Маю для него важну справу. Хто би про него знав або він сам хай зголосить ся на адресу:

M. E. Sawezuk
Hardieville, Alta (57)

ШУКАЮ К. Соколовського, родом з Теклівки, повіт Заліщики. Довший час перебував в Судбурськім дистрікті. Працював в Крейтон-майн. Тепер має перебувати в Кобалт або Поркюпайн. Справу трактую поважно. Прошу зголоситись на адресу:

J. W. Toffan
656 Aberdeen Ave.
Winnipeg, Man. (55)

ПОШУКУЮ свого краяна Василя Бойка, з села Папірня, повіт Теребовля, Галичина. Хто би про него знав, або він сам зволить ласкаво дати знати на понисшу адресу:

Harry Tryhuk
P.O. Box 154
Byng Inlet, Ont. 55)

ПОШУКУЮ Фреда Ладанчука, з села Раков, подільської губерні. Перебував 1920 р. в Форт Френсіс, Онт. Справа дуже важна. Хто би про него знав або він сам хай зголосить ся до:

J. Kaplin,
Indiana, Alta. (68)

ПОШУКУЮ односельчан: Василя Прикаска (Тодирів), Назара Мінтенка, Івана Ткача, Ілїю Лїкерир, Митра Ончуленка, Івана Бордиян, Николая Іванущу, Артемія Кодан, Ґріґорія Дущак, Василя Братко (Михайлів), Петра Костинїв, Николу Василїйчука, Івана Коваля, Санда Коваля і Петра Ончуленка (Митрів). Всї вони з села Великого Кучорова, повіт Чернівці, Буковина. Перебувають в Монтреалї, Форт Вілїям і в Саскачевані. Прошу їх зголоситись листовно на мою адресу:

Iwan Onezulenko
171 Tupper St.,
Sydney, N. S. (55)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
одиноку українську робітничу ґазету на еміґрації в Европі
"НАШУ ПРАВДУ"
орган Комуністичної Партії Східної Галичини.
Виходить раз на тиждень.
Передплата для Америки і Канади виносить $2.00 на рік.
Передплату шліть на адресу:
IWAN PASITSCHNYK,
Theresiengasse 65,
WIEN XVIII., AUSTRIA.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ
МОЛОТ
САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ
Передплата — $2.00 на рік, 10 цнт. поодиноке число.
"MOLOT"
414 E. 9th STR. — — — — NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТИ" ЧИТАЙТЕ!
ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ, ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ОКРІМ НЕДІЛІ.
Ся часопись має своїх кореспондентів в Европі як також в ріжних центрах української еміґрації в Америці.
ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ВИНОСИТЬ:—

На рік	$ 9.00
На 6 місяців	4.50
На 3 місяці	2.50
Поодиноке число	3. ц.
В Европу	10.00

Передплату шліть на адресу:
UKRAINIAN DAILY NEWS
502 EAST 11th STR. — — — — — — NEW YORK, N. Y.